

**Toespraak minister van Defensie, Eimert van Middelkoop, ter
gelegenheid van de medaille parade op de Nederlandse
Veteranendag**

Den Haag, 27 juni 2009

Koninklijke Hoogheid, veteranen, aangetreden militairen, dames en heren, jongens en meisjes,

De Nederlandse Veteranendag viert dit jaar het eerste lustrum. Het is een evenement geworden waar veteranen, burgers en actief dienende militairen elkaar ontmoeten. Een plek ook waar veteranen, zich veteraan voelen. Een jonge veertiger, oud militair, zei vorig jaar op de Nederlandse Veteranendag: “vandaag ben ik veteraan geworden”. Dat, dames en heren, is de essentie van deze dag. Een dag bedoeld om de maatschappelijke erkenning en waardering voor onze veteranen te tonen. Wat is een mooier teken van succes dan die uitspraak?

Het is goed gebruik om op Nederlandse Veteranendag recent van missie teruggekeerde Nederlandse militairen en veteranen te onderscheiden, ook bij dit eerste lustrum. Militaire operaties krijgen hiermee een gezicht en een verhaal. En die verhalen zijn om meerdere redenen de moeite en onze aandacht waard. Het is het verhaal van oud huzaar Van Wijnen, in de meidagen van '40 deel uitmakend van het 1^e Regiment huzaren-motorrijder. Bij de Duitse inval, was de eenheid onderbemand, onervaren en onvoldoende uitgerust. Desondanks vochten zij als leeuwen. Voor Van Wijnen is “Ypenburg” geen vinexlocatie of “Wassenaar” een woonplaats voor welgestelden, maar zijn het met bloed bevochten stukken Nederlands grondgebied waar hij 25 van zijn kameraden moest

achterlaten. De meidagen van '40 zijn voor Van Wijnen nooit meer voorbij gegaan.

Het is het verhaal van voormalig dienstplichtig militair Seinen en de gevechten rond de Wonsstelling. De Wonsstelling was de verdedigingslinie die voor de afsluitdijk lag, van Makkum, via Wons naar Zurich. Vanuit de aarde kazematten van opgeworpen aarde hebben Seinen en zijn kameraden de Duitse opmars proberen te stuiten. De Duitse artillerie hield verwoestend huis onder de verdedigers. Tegen de tijd dat Nederland moest capituleren, hadden de verdedigers van de afsluitdijk 18 doden te betreuren. Het is het verhaal van sergeant Patrick Liebers, die op 19 januari 2006 in Afghanistan gewond raakte bij een aanslag door een zelfmoordenaar en een aansluitend vuurgevecht. Het verhaal van sergeant Patrick Liebers is een verhaal over incasseringsvermogen, veerkracht en doorzettingsvermogen. Sergeant Patrick Liebers brengt nu als instructeur aan de onderofficiersopleiding van de Koninklijke Landmacht zijn kennis en ervaring over op toekomstige collega's.

Het is het verhaal van kolonel Willem Verweij, dat hij mij op kerstavond in Uruzgan vertelde. Hij was commandant van de eenheid, die hier bijna in voltalligheid aanwezig is en verantwoordelijk was voor de begeleiding en training van een Afghaanse brigade. Zij leefden, werkten en vochten zes maanden lang met deze eenheid. De Afghaanse eenheid groeide uit van 300 naar 3000 man, maar groeide bovenal uit tot een bekwaam instrument in handen van de Afghaanse regering. Het is hiermee tevens het verhaal van de hoop op een veilige toekomst van Afghanistan.

Het is het verhaal van adjudant buiten dienst Cameron, die in de oorlogsjaren '43-'44 bij de Troepenmacht in Suriname diende. Eind '44 belande hij via Australië in het Koninklijk Nederlands Indische Leger, waar hij tot 1950 diende en nog eens drie jaar daarna bij de Nederlandse Militaire Missie in Indonesië alvorens naar Nederland te repatriëren.

Het zijn de verhalen van de zestig militairen die hier staan aangetreden en die van de duizenden veteranen die vandaag naar Den Haag zijn gekomen. Het zijn verhalen die gehoord maar vooral verteld moeten worden. Het zijn uiteenlopende verhalen die stammen uit verschillende tijden en theaters, verteld door mannen en vrouwen, jong volwassenen en bejaarden, beroepsmilitairen en dienstplichtigen. Uiteenlopende verhalen, want geen oorlog, conflict of missie is hetzelfde en zelfs binnen een missie kunnen de individuele omstandigheden en belevenissen, hemelsbreed van elkaar verschillen. Cambodja is geen Korea, Irak is geen Indië en Albanië is geen Afghanistan. Maar hoe uiteenlopend ook: al deze verhalen kennen wel dezelfde thema's. Het zijn verhalen van onbaatzuchtigheid en opoffering, moed en volharding, kameraadschap en loyaliteit.

Vandaag steken wij de vlag uit voor onze veteranen. De regering heeft besloten de Nederlandse Veteranendag voortaan op te nemen in de Nationale Vlaginstructie. Hiermee staat Veteranendag op het gebied van vlaggen in het rijtje van Koninginnedag, Nationale Bevrijdingsdag en Prinsjesdag. Het illustreert welk prestigieuze Nederlandse Veteranendag in vijf jaar tijd heeft verworven. De dag groeit elk jaar nog in omvang, vormgeving en inhoud. Voor sommige veteranen is dit het vijfde jaar dat zij hier zijn, sommigen zijn hier vandaag voor het eerst. De medaille-

uitreiking die dadelijk volgt, toont die erkenning maar toont tevens de bestendigheid van Nationale Veteranendag. Want de gedecoreerde militairen van vandaag, zijn onze veteranen van morgen. Ritmeester Claessen, die wordt onderscheiden voor zijn inzet in Afghanistan, illustreert dit prachtig. Dit is namelijk zijn laatste werkdag. Vandaag wordt hij gedecoreerd als militair, maar morgen mag hij zich veteraan noemen. De plek van de oude veteranen wordt langzaam overgenomen door jongere lichten. Veteranendag is daarom een nieuwe, maar blijvende feestdag.

Veteranen en vrijwilligers hebben Nederlandse Veteranendag moeten bevechten. De erkenning voor de verdiensten van onze veteranen, was helaas niet altijd evident. Dit heeft onder veteranen tot onnodig leed en verbittering geleid. Er is in al die jaren echter één huis geweest, die onze veteranen en militairen onvoorwaardelijk steun, en aandacht gaven: ons Koninklijk Huis! Dat toont vandaag weer Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje met zijn participatie in Nationale Veteranendag, dat toont Hare Majesteit de Koningin, zoals vier weken geleden nog toen zij op deze zelfde locatie kapitein Marco Kroon de Militaire Willems-Orde verleende, maar dat toonde ook de Veteraan der Veteranen: Prins Bernhard! Deze dag ademt nog steeds zijn geest. In het luchtdéfilé van vanmiddag, waarin nagenoeg geen luchtvaartuigen meevliegen waarin Prins Bernhard niet gevlogen heeft, is hij weer even aanwezig op deze dag. Vele gedachten maar ook gevoelens van erkentelijkheid, zullen op dat moment naar hem uitgaan.

Dames en heren,

We gaan over tot de uitreiking van zestig herinneringsmedailles voor vredesoperaties. De militairen zijn afkomstig uit de NAVO-missies in Afghanistan en Kosovo en de VN-missie in Soedan. Daarnaast krijgen twee veteranen en een actief dienende militair het 'draaginsigne gewonde' uitgereikt. Dit insigne wordt uitgereikt aan militairen die door de strijd, getekend zijn voor het leven. Tenslotte wordt adjudant buiten dienst Cameron het 'Mobilisatie Oorlogskruis' uitgereikt door Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje. Speciaal voor de Nederlandse Veteranendag is adjudant Cameron uit Suriname naar Den Haag overgekomen. Zijn kleindochter, Natascha Jansen benaderde enige tijd geleden het organisatiecomité met de vraag of 'opa' een aardig plekje langs het defilé kon krijgen. Bij controle van de veteranengegevens van adjudant Cameron, bleek dat hij al vijfenzestig jaar een onderscheiding tegoed heeft! De minder accurate administratie van die tijd, was er debet aan dat hem zijn onderscheiding voor inzet in Suriname nooit is toegekend. Mooi dat we dat vandaag kunnen rechtzetten!

Het is belangrijk dat we onze militairen onderscheiden voor hun inzet. Dat wordt ook door de militairen zelf zo ervaren. Dit bewijst bijvoorbeeld sergeant-majoor Blom. Sergeant-majoor Blom is vandaag 12½ jaar getrouwd, maar wilde dit moment niet mislopen. Vandaar dat zijn echtgenote en hij besloten dit heugelijke feit vandaag in Den Haag te gaan vieren. Mijn hartelijke felicitaties voor beide en natuurlijk met alle gasten een prachtige dag toegewenst! Ditzelfde wens ik alle decorandi en hun familie en vrienden toe. Dank voor uw inzet en uw loyaliteit! De Nederlandse regering is trots op u, ik ben trots op u. Aanvaard uw onderscheiding als uiting van deze trots en erkentelijkheid en draag hem met ere!